

Dato: 31.10.2016

Vår ref: 16/4010 - SI379 (16/35220)

Deres ref:

Høringssvar til forslag til endringer i trygderegelverket i lys av asylsøkersituasjonen

Vi viser til Høringsbrev av 4. juli 2016 fra Arbeids- og sosialdepartementet. Mellomkirkelig råd for Den norske kirke ønsker med dette å benytte seg av den åpne høringsrunden og komme med noen overordnede kommentarer til høringsnotatets forslag til endringer.

Innledning

Mellomkirkelig råd ser behovet for å ta flyktning- og asylsøkersituasjonen i Europa på alvor. Vi har i år ikke vært i nærheten av fjorårets tall, men det betyr ikke at flyktningsituasjonen er avklart eller at det uten videre kan sies at antallet asylsøkere vil gå ned de kommende årene. Når det er sagt er det viktig for oss å kalle på besinnelse og på ny bevisstgjøre oss selv på hvilke verdier vårt samfunn er bygget på, og hvordan disse verdiene gir seg utslag i blant annet sosiale velferdsgoder for samfunnet som helhet og for det enkelte menneske. Velferdssamfunnet er bygget opp over lang tid i Norge. Det ivaretar og ansvarliggjør enkeltmennesker og grupper av mennesker på en god måte. I tråd med de verdier velferdssamfunnet er tuftet på – kristne og humanistiske verdier - er det viktig at vi har et blikk for særlig utsatte grupper. I denne kategorien kommer etter vårt syn flyktninger og asylsøkere.

Vi ønsker så langt som mulig å behandle mennesker i Norge på en forutsigbar og rettferdig måte, der alle har gode sosiale og arbeidsrettslige forhold. I dette ligger også muligheten til å gi sitt bidrag til fellesskapets beste. I kirkelig språk sier vi det er vårt diakonale ansvar å hjelpe mennesker. Med dette mener vi også å myndiggjøre dem til å bli aktive bidragsyttere i samfunnet. En mer utførlig gjennomgang av Den norske kirkes sosialetiske engasjement er tilgjengelig i Mellomkirkelig råds publikasjon «Sett undertrykte fri! Den norske kirkes engasjement for menneskerettighetene» (2014).

Kommentarer til endringsforslagene

For det første er Mellomkirkelig råd kritisk til å koble strengere krav til trygdeytelser til ønsket om å få ned antallet asylsøkere.

For det andre er Mellomkirkelig råd opptatt av at flyktninger, som ikke får tatt med seg rettigheter til Norge fra landet de flykter fra, ikke skal fratas særregelen om unntak for botidskravet. Videre kan vi ikke se at en utvidelse av ventetiden på alderspensjon og uføretrygd fra tre til fem år vil bidra til å bedre situasjonen for flyktninger som kommer til landet. Dette gjelder også for minstepensjonister med norsk statsborgerskap.

For det tredje kan vi ikke se at spesielle behovsprøvde ytelser skal kunne bidra til arbeidslivsinsentiver fram til pensjonsalder. Hvis de tilsvarer eksisterende ordninger for alderstrygd, der andre inntekter medfører reduksjon i utbetalingene av trygd, vil det motsatte kunne skje. Vi er redd for at det på lengre sikt kan medføre lavere levestandard for denne gruppen sammenlignet med tilsvarende grupper blant norske minstepensjonister.

For det fjerde er vi redd for at regjeringen med innføring av behovsprøvd uføretrygd, uten forsørgertillegg for barn og familiemedlemmer, innfører en ordning som skaper ytterligere fattigdom i landet. Vi ser at endringsforslagene legger til grunn en intensjon om likebehandling, men mener grupper som berøres i utgangspunktet er svakt stilt, og at det motsatte blir effekten av endringene. Særlig gjelder dette flyktninger med funksjonsnedsettelse og deres familier, hvor dette vil føre til fattigdom og avhengighet av sosialhjelp, i stedet for muligheten til å bedre sine egne vilkår gjennom gode støtteordninger og muligheten for aktiv deltagelse i samfunnsliv og arbeidsliv.

Mellomkirkelig råd støtter tiltak som sikrer likebehandling av mennesker. Det innebærer at vi må ta hensyn til *de særlige behov* den enkelte har. Vi støtter også tiltak som bedrer og støtter opp under arbeidsinsentiver for alle grupper i det norske samfunn. Dessverre ser vi ikke at endringsforslagene fra departementet gjør dette. Mellomkirkelig råd er, som vi innledningvis understreket, opptatt av vårt diakonale ansvar og i dette også muligheten for å myndiggjøre mennesker som allerede er i en sårbar situasjon. Vi opplever ikke at endringsforslagene ivaretar disse aspektene i vårt møte med flyktninger og asylsøkere som kommer til landet.

Vi opplever at departementet i liten grad har tatt høyde for hva disse endringsforslagene vil medføre for utsatte grupper, og i særlig grad for flyktninger med funksjonsnedsettelse og deres familier.

Mellomkirkelig råd er på bakgrunn av dette imot de nevnte forslagene til endringer i trygderegelverket.

Med vennlig hilsen

Berit Hagen Agøy
Generalsekretær

Steinar Ims
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Berit Hagen Agøy, Generalsekretær i Mellomkirkelig råd
Guro Hellgren, Seksjonssjef, avdeling for menighetsutvikling
Jens-Petter Johnsen, Direktør i Kirkerådet
Paul Erik Wirgenes, Avdelingsdirektør, avdeling for
menighetsutvikling
Øyvind Meling, seniorrådgiver, Kirkerådet

